

جان برویلی

اتریش، پروس

و برآمدن آلمان

۱۸۷۱-۱۸۰۶

ترجمه بابک محقق

www.ketab.ir



نشرنی

سرشناسه: برویلی، جان، ۱۹۴۶- م. Breuilly, John, 1946- • عنوان و نام پدیدآور: اتریش، پروس و برآمدن آلمان ۱۸۰۶-۱۸۷۱/ جان برویلی؛ ترجمه بابک محقق. • مشخصات نشر: تهران، نشرنی، ۱۴۰۰ • نوبت چاپ: چاپ اول، ۱۴۰۰ • مشخصات ظاهری: ۳۴۱ ص. مصور. • شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۶-۰۴۰۱-۳ • وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا • یادداشت: عنوان اصلی: Austria, Prussia, and the Making of Germany, 1806-1871. 2nd ed, c 2011. • یادداشت: واژه‌نامه. • یادداشت: کتاب‌نامه: ص. ۳۰۱-۳۰۹. • یادداشت: نمایه. • موضوع: آلمان - تاریخ - ۱۸۶۶-۱۸۷۱ م. Germany - History - 1866-1871 پروس (آلمان) - تاریخ - ۱۸۱۵-۱۸۷۰ م. Austria - History - 1815-1870 Prussia (Germany) - History - 1848-1867 اتریش - تاریخ - ۱۸۴۸-۱۸۶۷ م. • شناسه افزوده: محقق، بابک، ۱۳۵۱- ، مترجم • رده‌بندی کنگره: DD۲۰۳ • رده‌بندی دیویی: ۹۴۳/۰۷ • شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۷۱۶۵۲

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

www.ketab.ir



نشرنی

اتریش، پروس و برآمدن آلمان (۱۸۰۶-۱۸۷۱)
جان برویلی

مترجم: بابک محقق

صفحه‌آرا: سیدمحمد سادات کیانی، سینا اسمعیل‌نیا

لیتوگرافی: باختر • چاپ و صحافی: غزال

چاپ اول: تهران، ۱۴۰۰، ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۶-۰۴۰۱-۳

نشانی: تهران، خیابان دکتر فاطمی، خیابان رهی معیری، تقاطع خیابان فکوری، شماره ۲۰

کد پستی: ۱۴۱۳۷۱۷۳۷۱، تلفن دفتر نشر: ۸۸۰۲۱۲۱۴، تلفن واحد فروش: ۹-۸۸۰۰۴۶۵۸، نمابر: ۸۹۷۸۲۴۶۴

www.nashreny.com • email: info@nashreny.com • nashreny

© تمامی حقوق این اثر برای نشرنی محفوظ است. هرگونه استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن کلاً و جزئاً، به

هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیک) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

فهرست مطالب

۱۱	یادداشت و سپاس‌گزاری ویراستار ترجمه مجموعه
۱۵	مقدمه دبیران مجموعه
۱۷	سپاس‌گزاری نویسنده
۱۹	گاه‌شمار
۲۳	معرفی رجال
۲۷	اصطلاح‌نامه
۴۰	نقشه‌ها

تحلیل

۴۷	۱. مقدمه
۴۷	زمینه
۴۸	پس‌زمینه
۵۱	تاریخ‌نگاری
۵۵	طرح و ساختار کتاب
۵۹	۲. از شکست تاپیروزی (۱۸۰۶-۱۸۱۵)
۵۹	اروپا
۶۱	آلمان
۶۱	دولت‌های آلمانی
۶۲	ناسیونالیسم آلمانی

۶۵	اتریش و پروس
۷۱	عهدنامه ۱۸۱۵
۷۱	اروپا
۷۱	آلمان
۷۴	اتریش و پروس
۷۶	پایان سخن
۷۹	۳. سلطه مشترک (۱۸۱۵-۱۸۴۸)
۷۹	آغاز سخن
۸۰	اروپا
۸۳	آلمان
۸۶	روابط اتریش و پروس
۸۶	همکاری در چارچوب بوند
۸۷	رقابت در عرصه تعرفه
۹۵	پایان سخن
۹۷	۴. اتریش و پروس ابتکار عمل را از دست می دهند (۱۸۴۸-۱۸۴۹)
۹۷	آغاز سخن
۹۹	«مسئله ملت» در ۱۸۴۸ چه بود؟
۱۰۸	ملت و مردم آلمان
۱۰۸	دموکراسی
۱۱۳	حقوق مردم آلمان
۱۱۴	حکومت ملی در برابر حاکمیت دولتی
۱۱۷	اتریش یا پروس
۱۲۵	۵. ضد انقلاب، همکاری و تعارض (۱۸۴۹-۱۸۵۸)
۱۲۵	آغاز سخن
۱۲۶	اروپا
۱۲۸	آلمان
۱۳۰	روابط اتریش و پروس
۱۳۰	مناقشه آشکار، ۱۸۴۹-۱۸۵۰
۱۳۴	همکاری پرتش

۱۳۷	۶. از همکاری تا جنگ (۱۸۵۸-۱۸۶۶)
۱۳۷	اروپا
۱۳۹	آلمان
۱۴۲	تحولات داخلی اتریش و پروس، ۱۸۵۸-۱۸۶۳
۱۴۲	اتریش
۱۴۸	پروس
۱۵۶	کشمکش قدرت در آلمان، ۱۸۶۴-۱۸۶۶
۱۵۶	جنگ با دانمارک
۱۶۰	در راه کونیش گرتس
۱۶۶	تبعات پیروزی پروس
۱۶۹	۷. خلع ید اتریش از آلمان (۱۸۶۷-۱۸۷۱)
۱۷۵	۸. مقایسه اتریش و پروس
۱۷۶	منابع و امکانات دولت ها
۱۷۶	جمعیت
۱۷۸	اقتصاد
۱۸۲	جامعه و فرهنگ: پیامدهای نظامی
۱۸۸	اسباب قدرت دولت ها
۱۸۸	پول
۱۹۰	افکار عمومی
۱۹۲	تشکیلات نظامی
۱۹۶	مقایسه های آماری اتریش و پروس
۱۹۶	جمعیت
۱۹۷	شاخص های اجتماعی و اقتصادی
۱۹۸	شاخص های سیاسی و نظامی
۱۹۹	چند مقایسه دیگر
۲۰۰	پایان سخن
۲۰۳	۹. نتیجه گیری

یادداشت و سپاس‌گزاری ویراستار ترجمه مجموعه

مجموعه «کارگاه تاریخ» سلسله کتاب‌هایی است در شناخت مفاهیم و رویدادهای تاریخی پراهمیتی که به‌خصوص از اوایل عصر مدرن تا روزگار کنونی رخ داده و زمینه‌ساز تحولاتی دوران‌ساز و تأثیرگذار شده است. پیکره اصلی مجموعه را کتاب‌های تاریخ اروپا تشکیل می‌دهد، ضمن آن‌که مسائل اساسی سایر قاره‌ها نیز به‌اعتبار مقام و موقعیت از نظر دور نمانده است تا دانشجوی تاریخ و همچنین علاقه‌مند به مطالعات تاریخی را با متونی معتبر، روزآمد و مبتنی بر اسناد موثق آشنا نماید. ساختار هر کتاب به نحوی تنظیم یافته است که اساساً اهداف مطالعات علمی را برآورده می‌سازد، یعنی از لایه نازک شرح احوال و سوانح با درنگی کوتاه درمی‌گذرد تا پژوهشگر و دانشجو را با کنه وقایع و مباحث عمده تاریخ آشنا نماید. افزون بر این، اسناد تاریخی پرشماری در دسترس خواننده کنجکاو و تیزبین می‌نهد تا وی آن‌ها را وسیله استنباط شخصی قرار دهد. بر این مبنا، پیش از هر چیز مقصود آن بوده است که عادت مطالعه تاریخ به‌منزله «روایت داستانی» صرف از سر خواننده بیفتد و نگاه موشکافانه و علمی بیش از پیش تقویت گردد. به هر روی، چون عرصه نقد و نظر مبتنی بر تحلیل را در حوزه مطالعات تاریخ کم‌وبیش خالی دیدیم، مجموعه حاضر را برای ترجمه انتخاب کردیم که از جهات متعدد پاسخگوی احتیاجات امروزی پژوهشگران باشد.^۱ این مجموعه هم به‌فراخور اهمیت و اعتبار رخداد تاریخی معینی که در کانون

۱. مجموعه Seminar Studies مرجع اصلی «کارگاه تاریخ» است که نخستین عنوان آن به‌زبان انگلیسی در ۱۹۶۸ نشر یافت. در ابتدا سرپرستی کار با پاتریک ریچاردسون، از معلمان شاغل در کینگز کالج، بود که پس از درگذشت در ۱۹۷۹، راجر لاکیر، استاد دانشگاه رویال هالووی، وابسته به دانشگاه لندن، جانشین وی شد. در حال حاضر سرپرستی مشترک مجموعه برعهده گوردون مارتل، استاد دانشگاه نوردن بریتیش کلمبیا، و کلایو امسلی، استاد دانشگاه اوپن، است که البته دکتر امسلی متأسفانه در اکتبر ۲۰۲۰ درگذشت. از محاسن قابل ذکر مجموعه این است که بنا به پویایی و تحرک فراوان حوزه مطالعات تاریخ، ضرورت‌های آموزشی و صداقت سائق

توجه قرار می‌دهد، نگاه خود را معطوفِ تدقیق در جزئیات متعددِ امور می‌کند (در قالب هر تعداد کتابی که لازم باشد)^۱ و هم ترکیبی متوازن از روایت و تحلیل به دست می‌دهد، به‌ترتیبی که روایت همواره بر پایه نقدی مسئله‌محور استوار باشد.

مروری بر اسامی کتاب‌های منتشره از پنج دهه پیش تاکنون که شمار آن‌ها به ۱۵۰ عنوان رسیده و به‌کوشش دو ناشر معتبر و نام‌آشنا — لانگمن (گروه انتشاراتی پیرسون) و راتلج (گروه انتشاراتی تیلور فرانسیس) — بی‌وقته انتشار یافته، بر ما معلوم داشته است که به‌رغم کثرت عناوین و توجه تحسین‌برانگیز دبیران مجموعه به اطراف و جوانب وقایع حائز اهمیت که در چندین قرن اخیر — به‌ویژه از رنسانس تا قرن بیستم — رخ داده است، همچنان می‌توان جای خالی قطعاتی را در این پازل بزرگ تشخیص داد که تکمیل آن قطعاً مفید به وضع اهل تحقیق خواهد بود، خصوصاً هرگاه به یاد بیاوریم که این جمع تا چه اندازه با کمبود منابع و مآخذ تخصصی و خاصِ پژوهش‌های عالمانه و دانشگاهی به‌زبان فارسی مواجهند. بدین منظور، یعنی پرکردن جای خالی برخی عناوین مهم و ضروری، گوشه‌چشمی به یک منبع شاخص دیگر نیز داشته‌ایم که از حیث شکل و محتوا با مرجع اصلی سازگاری و مطابقت قابل ملاحظه‌ای دارد و مکمل مناسبی برای آن به حساب می‌آید.^۲

هر کتاب به‌قلم نویسنده‌ای متخصص و مسلط بر موضوع تألیف شده که علاوه بر روایت و تحلیل، مشتمل است بر اسناد تاریخی، گاه‌شمار وقایع، اصطلاح‌نامه، معرفی رجال سیاسی و نظامی یا شخصیت‌های تأثیرگذار و همچنین ارائه منابعی جهت مطالعات تکمیلی. گذشته از آنچه هر نویسنده در چند پیوست مجزا عرضه می‌دارد، ما نیز به‌قصد آن که راهنمایی کارگشا برای خوانندگان فارسی‌زبان و مترجمان حال و آینده کتاب‌های تاریخ فراهم آوریم، دو پیوست دیگر ذیل عنوان «واژه‌نامه» و «فهرست اعلام» دوسویه در انتهای کتاب ضمیمه کرده‌ایم که حاوی اصطلاحات تخصصی، اعلام تاریخی و جغرافیایی و همچنین کلیه نام‌های خاصی است که ضمن هر کتاب آمده؛ از نام معاهدات و جنگ‌ها و احزاب گرفته تا اسامی نشریات و انجمن‌ها

مهمی همچون اسناد نویافته، ویراست‌های تازه‌ای از هریک از عناوین موجود به‌اقتضای زمان و شرایط عرضه شده و می‌شود که گاه به نوبت چهارم و پنجم هم رسیده است.

۱. مثلاً «جنگ جهانی دوم» از موضوعاتی است که شرح آن از جنبه‌های گوناگون به چهار جلد می‌رسد و در اطراف و حواشی آن نیز دست‌کم همین تعداد کتاب تألیف شده است. کم‌وبیش چنین است میزان توجه به «انقلاب روسیه» و تبیین عوامل وقوع و تبعات آن.

۲. از مجموعه Lancaster Pamphlets که آن را مرجع فرعی قرار داده‌ایم، ۵۴ عنوان در فاصله سال‌های ۱۹۸۳-۲۰۰۶، با حمایت انتشارات راتلج و زیر نظر اریک جی. اوئز و پی. دی. کینگ، به چاپ رسیده است که اغلب آن‌ها ویراست‌های چندگانه دارد.

و شرکت‌ها. پیش از آغاز روند ترجمه، کتاب‌ها را به چند بخش کلی تقسیم کردیم و مسئولیت ترجمه هر بخش را، بسته به دامنه کار، به فرد یا افرادی سپردیم که ضمن بهره‌مندی از سابقه کافی در حرفه ترجمه، با موضوع منتخب خود نیز آشنایی لازم را داشته باشند. گذشته از این، چون غلبه را با کتاب‌های تاریخ اروپا یافتیم، تأکید خود را بر آن نهادیم تا مسائل و پرسش‌های اساسی تاریخ این عرصه جغرافیایی در اولویت قرار گیرد، ضمن آن‌که تردید نداشتیم تاریخ ۲۰۰ ساله اخیر اروپا از حیث رویش و پرورش مفاهیم حساس و بحث‌برانگیزی چون ملت، دولت، حقوق فردی و مدنی، ناسیونالیسم و لیبرالیسم، استعمار و کاپیتالیسم، انقلاب صنعتی، جنبش‌های کارگری و به تبع آن سوسیالیسم و کمونیسم، جنگ‌های جهانی، نهادهای سیاسی و مالی و چه بسیار ابواب قابل اعتنای دیگر جلب توجه خواننده نکته‌سنج را خواهد کرد. چنین بود که در وهله نخست دامنه گزینش خود را به تاریخ دو قرن نوزدهم و بیستم اروپا و حوزه جغرافیایی مجاور آن محدود کردیم و به سراغ مقولاتی رفتیم که به‌ظن ما در نزد علاقه‌مندان مطالعات تاریخ بیش از سایر فصول و قضایا طرف توجه بوده است: تاریخ اروپای قاره‌ای (خصوصاً فرانسه، آلمان، ایتالیا)، تاریخ روسیه و عثمانی، تاریخ بریتانیا، تاریخ جنگ‌های جهانی و تاریخ اروپای پس از جنگ، نظیر مسائل جنگ سرد و اتحادیه اروپا. به موازات آن چون در حین مطالعات و ارزیابی‌های مقدماتی، به ضرورت آشنایی خواننده با مفاهیم سیاسی-اجتماعی زمانه همچون مدرنیسم، کمونیسم و کاپیتالیسم پی بردیم، بخشی از نیروی خود را صرف ترجمه کتاب‌هایی از این دست کرده‌ایم که یقیناً بر غنا و مایه کار خواهد افزود. قصد ما این بوده است که پس از تکمیل مباحثی که ذکر آن رفت، به تدریج قدم در زمینه‌های متنوع‌تر تاریخ جهان بگذاریم و همه تألیفات ارزشمندی را که احتیاج فوری خواننده ایرانی است در برنامه ترجمه و انتشار قرار دهیم.

مجموعه «کارگاه تاریخ» از بدو تولد تا امروز مرهون هم‌فکری، همکاری و مساعدت روحی و قلمی یارانی چند بوده است که لازم می‌دانم قدردان الطاف بی‌دریغ همگی آنان باشم. مهدی مقیسه از لحظه‌ای که فکر چنین طرحی به ذهنم خطور کرد با اشتیاق بسیار پیگیری و همراهی نشان داد و چندین ماه در انواع و اقسام مجموعه‌های تاریخ که تا به امروز در دنیای انگلیسی‌زبان نشر یافته است جست‌وجو و تفحص کرد تا سرانجام بعد از تبادل نظر بسیار، بر سر مجموعه حاضر به توافق رسیدیم. پیشنهادات راهگشا و همدلی او در این راه بسی روحیه‌بخش بوده و هست. رامین کریمیان ضمن تشویق و تحریض مستمر، امکان آشنایی ما (گروه ترجمه) را با آقای جعفر همایی، مدیر محترم نشر نی، فراهم کرد که ایشان نیز با سعه صدر، بردباری و راهنمایی‌های ثمربخش خود زمینه لازم را برای فعالیت ما مهیا ساختند و در این مسیر ما را، به‌رغم همه دشواری‌ها، به تداوم و برنامه‌ریزی دقیق‌تر ترغیب کردند. دوستان عزیز دیگری نیز در روند شکل‌گیری، تعیین اولویت‌ها، انتخاب و ترجمه کتاب‌ها سهم داشته‌اند که به ترتیب حروف

الفبا نام آن‌ها را ذکر می‌کنم و صادقانه از همه آنان سپاس گزارم: شیرین سادات صفوی، فروزان صلواتیان، فرناز فرشاد، مسعود قاسمیان، آرش کلانتری و زهره هدایتی. آرش کلانتری در تمام مراحل نسخه‌پردازی و نمونه‌خوانی چندباره کتاب‌ها با حساسیت و علاقه وافر به یاری آمد و بار سنگینی از دوش ویراستار فارسی مجموعه برداشت که ارج گزار این صمیمیت بی‌ریا هستم. فاطمه شاهی هنگامی به گروه ویرایش و نسخه‌پردازی پیوست که سخت نیازمند دقت نظری و سواس‌گونه بودیم. تقدیر فراوان از ایشان که نکته‌سنج است و بر ما آسان نمی‌گیرد. همچنین سپاس از هادی محقق که در بازخوانی‌های متعدد هم‌پا و مدد رسان بوده و با نگاه تیزبین خود بسیاری از خطاهای راه‌یافته به متن را گوشزد کرده است. در پایان، تقدیر و تشکر ما نثار گروه فنی و یاران نشر نی که با سلیقه‌ای ممتاز، گشاده‌روی و شکیبایی، همه کوشش خود را در تحقق این خواسته دیرینه به کار بستند.

بابک محقق

ویراستار ترجمه مجموعه

www.ketab.ir